

## **SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2000 vp**

**Hallituksen esitys laeiksi Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaannpanosta annetun lain sekä ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

### **JOHDANTO**

#### ***Vireilletulo***

Eduskunta on 7 päivänä syyskuuta 2000 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaannpanosta annetun lain sekä ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 98/2000 vp).

#### ***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Risto Leikos, valtiovarainministeriö

- korkeakouluneuvos Leena Pirilä, opetusministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Seppo Paasonen, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Outi Suviranta, oikeusministeriö
- johtaja Leena Nederström, opetushallitus
- hallintopäällikkö Hannu Taiha, Poliisiammattikorkeakoulu
- henkilöstön kehittämisen asiantuntija Terttu Pakarinen, Kunnallinen työmarkkinalaitos
- apulaispääsihteeri Tuula Paalimäki, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry.

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaannpanosta annetun lain eräitä säännöksiä, jotka koskevat kelpoisuutta virkaan tai tehtävään. Kumottavaksi ehdotetaan säännös, jonka mukaan mainitun lain nojalla ei voi saada kelpoisuutta virkaan tai tehtävään, jos siihen voidaan nimittää tai valita vain Suomen kansa-

lainen. Lisäksi täsmennetään perusteita, joiden nojalla tutkintotodistuksen tai sitä vastaavan asiakirjan tuottama kelpoisuus määrätään. Arkkitehdin kelpoisuus ehdotetaan saavutettavaksi yhteisön tunnustamissäännösten nojalla ilman opetusministeriön päätöstä. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Yleisperustelut*

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Ensimmäisessä lakiehdotuksessa eli ns. tunnustamislaissa ehdotetaan säädettäväksi perusteista, joilla tutkintotodistuksen tai sitä vastaavan asiakirjan tuottama kelpoisuus määrätään, jos kelpoisuusvaatimuksena virkaan tai tehtävään on tietyn tasoinen tutkinto. Näistä perusteista ehdotetaan säädettäväksi samaan tapaan, kun ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetussa laissa säädetään tutkintojen rinnastamisen perusteista. Valiokunta katsoo, että ehdotetuilla säännöksillä täsmennetään ja selkeytetään perusteita, joiden nojalla tutkintotodistuksen tai sitä vastaavan asiakirjan tuottama kelpoisuus määrätään. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta virkoihin nimittämisoikeuteen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotetut muutokset eivät todennäköisesti vaikuta hakemusten määrään eivätkä lisää niiden käsittelystä aiheutuvia kustannuksia.

Kansallisten koulutusjärjestelyjen merkityksen ja tutkintojen sisältöjen osalta valiokunta viittaa lausuntoonsa valtioneuvoston selvityksestä korkea-asteen koulutusrakenteiden kehittymiseen liittyvistä EU-valmisteluista (SiVL 2/2000 — E 43/1999 vp).

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan Euroopan yhteisöjen komissio julkaisee tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta arkkitehtuurin alalla,

sekä toimenpiteistä sijoittamisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi annetun neuvoston direktiivin 85/384/ETY 7 artiklan mukaisesti määräajoin ajantasaistetun luettelon tunnustettavista arkkitehdin tutkinnoista. Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, ettei tämä menettely ole välttämättä riittävä tiedonsaannin kannalta. Valiokunta katsoo, että opetusministeriön tulee harkita, olisiko tarpeellista ryhtyä pitämään yleisön saatavilla luetteloa säännöksen tarkoittamista tutkinnoista.

### *Yksityiskohtaiset perustelut*

#### **2. lakiehdotus**

Lakiehdotuksen 2 §:ään ehdotetun muutoksen tarkoituksena on ollut ainoastaan poistaa viittaus kumottuun hallitusmuotoon. Ehdotettu säännös on kuitenkin kirjoitettu siten, että se johtaisi myös sisällölliseen muutokseen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoituksena on, että edelleenkin tuomarin viralla tarkoitetaan tässä yhteydessä myös korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden esittelijän virkoja. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 2 §:n 3 momentin sanamuotoa täsmennettäväksi.

#### **Päätösehdotus**

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että 1. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja*

*että 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 2 § muutettuna seuraavasti:*

2 §

*sovelletaan tuomarien nimittämisestä annetua lakia (205/2000), eikä sotilasvirkaa.*

Tämä laki ei koske (*poist.*) virkaa, jonka *kel-*  
*poisuusvaatimuksiin ja nimittämisperusteisiin*

---

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                          |                      |
|------|--------------------------|----------------------|
| pj.  | Kaarina Dromberg /kok    | Leena Rauhala /skl   |
| jäs. | Tapio Karjalainen /sd    | Säde Tahvanainen /sd |
|      | Jyrki Katainen /kok      | Ilkka Taipale /sd    |
|      | Inkeri Kerola /kesk      | Irja Tulonen /kok    |
|      | Ossi Korteniemi /kesk    | Unto Valpas /vas     |
|      | Margareta Pietikäinen /r | Pia Viitanen /sd.    |
|      | Osmo Puhakka /kesk       |                      |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.